

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Sudice, okres Třebíč

Sudice 115, 675 73 Rapotice

Identifikátor školy: 600 121 682

Termín konání inspekce: 8. a 9. září 2003

Čj.:	k4-1179/03-11010
Signatura:	kk4ax101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Sudice byla do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení zařazena od 1. 1. 2003 jako příspěvková organizace zřizovaná Obcí Sudice. V jednotřídní mateřské škole s celodenním provozem od 6:45 do 15:45 hodin je zapsáno 16 dětí ve věku od tří do sedmi roků, z toho 3 dochází nepravidelně. Spádovou oblastí jsou obce Sudice, Rapotice a Lesní Jakubov.

Výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V pedagogickém kolektivu školy došlo v posledním období k řadě změn. V průběhu roku 2002 odešla předcházející ředitelka po delších zdravotních problémech na mateřskou dovolenou. Byla zastupována důchodkyní, která školu řídila do konce kalendářního roku. Od 1. 1. 2003 byla jmenována stávající ředitelka. Jejím prvořadým úkolem bylo, ještě před nástupem do funkce, udělat ve velmi krátké době potřebné kroky pro přechod školy do právní subjektivity a zajistit její provoz v nových podmínkách.

Současné personální zajištění výchovně-vzdělávací práce je velmi dobré. Pedagogický kolektiv tvoří dvě pracovnice, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené platnými právními předpisy. Obě jsou dojíždějící a pracují na plný pracovní úvazek. Společně ve škole působí necelý rok. Pracovní doba personálu vychází z potřeb provozu školy. Souběžné působení učitelek je využíváno při náročnějších činnostech, pobytu venku a organizaci akcí mimo školu. Provoz mateřské školy zajišťuje školnice, která provádí úklid a výdej stravy.

Organizace provozu předškolního zařízení a výchovně-vzdělávací práce je stanovena organizačním řádem, vnitřním řádem a režimem dne. Ředitelka stanovila odpovědnost a kompetence jednotlivých pracovníků. Pro plynulý chod školy je příznivá skutečnost, že byly zachovány plné pracovní úvazky učitelek.

Vnitřní informační systém je založen především na každodenních osobních kontaktech ředitelky se zaměstnanci. Pedagogické rady a provozní porady jsou plánovány třikrát ročně. Obsahem již uskutečněných jednání bylo, dle předložených zápisů, především projednávání organizačních záležitostí. Pedagogickými problémy se zabývají v menší míře. Aktuální problémy v provozní a pedagogické oblasti jsou většinou řešeny operativně.

Přesto, že stávající ředitelka nemá s řízením školy prozatím velké zkušenosti, daří se jí vytvářet optimální podmínky pro klidnou, spolupracující atmosféru. Snaží se hledat nové postupy inspirované moderní metodickou literaturou a řešit postupně úkoly, které přináší přechod k Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání. K oceňování pracovníků využívá stimulaci morální, ale také finanční. Pro přiznání osobních příplatků a mimořádných odměn používá písemně zpracovaná a kolektivem pracovníků přijatá kritéria hodnocení.

Ředitelka průběžně sleduje kvalitu práce zaměstnanců. Při hodnocení práce provozní pracovníce se zaměřuje nejen na kvalitu její práce, ale také na dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů. Úroveň výchovně-vzdělávací práce sleduje téměř každodenně při překrývání pracovní doby. Výstupem cílených hospitací jsou stručné zápisy s vymezením kladů, záporů a závěrů pro další činnost. Hospitační činnost není plánovaná, ale z předložených záznamů vyplývá, že ředitelka volí témata, která korespondují s cíli stanovenými školním vzdělávacím programem. Nepostihují však výchovně-vzdělávací činnost v celém jejím rozsahu. Nezkušenost ředitelky se projevuje v nedostatečné analýze zjištěných skutečností. Efektivita hospitační činnosti se tak snižuje.

Ředitelka sleduje nabídku vzdělávacích akcí. Rozsah vzdělávání je však ovlivněn výší finančních prostředků přidělených škole za tímto účelem i nutností zajistit v malém kolektivu provoz. Výběr akcí vychází ze zájmu učitelek, ale je také ovlivněn potřebami školy. V současné době se ředitelka snaží zúčastňovat především akcí, které by jí pomohly realizovat v praxi změny probíhající v předškolním vzdělávání. Zkušenosti v oblasti řízení získává individuálními konzultacemi se zkušenými ředitelkami blízkých mateřských škol. Velmi dobré jsou podmínky pro samostudium. Školní knihovna je vybavena řadou odborných titulů z oblasti pedagogiky, psychologie a metodiky. Pravidelně škola odebírá časopis Informatorium zabývající se problematikou předškolní výchovy a vzdělávání.

Personální podmínky školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna na okraji obce v budově bývalé základní školy. Prostorové podmínky pro výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré. Kromě herny je k dispozici šatna, sociální zařízení, stálá ložnice a jídelna, místnost využívaná jako tělocvična, přípravná jídelna, skladové prostory a zázemí pro zaměstnance. Třídy jsou vybaveny starším nábytkem. Prostor je členěn na část herní a pracovní. Chybí více koutků pro skupinové výchovně-vzdělávací a zájmové činnosti či individuální relaxaci. Dětský nábytek je v jedné velikosti, nezohledňuje rozdílné velikosti dětí.

Hračky a výtvarný materiál jsou uloženy tak, aby je měly děti v dosahu. Starších učebních pomůcek a hraček je ve škole dostatek, jejich obměna a doplňování je vzhledem k finančním možnostem pouze částečná. V době konání inspekce byly učební pomůcky využity pouze v omezené míře. Učitelská knihovna je vybavena velmi dobře, dětská knihovna obsahuje dostatek starší i nové dětské literatury. Audiovizuální technika je funkční, ale v průběhu inspekce nebyla využita.

Ve škole je zastaralý osobní počítač bez dalšího příslušenství, jeho praktický význam pro školu je tak minimální.

Součástí mateřské školy je velmi skromně vybavená zahrada. Kromě jednoho pískoviště nenabízí žádné další zařízení pro relaxační nebo pohybové vyžití dětí jako např. prolézačky, skluzavky či další běžné zahradní vybavení.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace vzdělávacího programu

Pro školní rok 2003/2004 zpracovala ředitelka školní vzdělávací program. Podkladovým materiálem byl Rámcový program pro předškolní vzdělávání a dále Ekologie pro nejmenší. Snahou školy je rozvíjet u dítěte schopnost učit se, vést je k zájmu o své okolí. Vytvářet podmínky pro uplatnění dětské osobnosti a pro praktické a smysluplné činnosti podněcující a rozvíjející aktivitu, tvořivost, zájmy a znalosti dětí.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že je vedena v souladu s platnými závaznými předpisy. Průběh vzdělávací činnosti prokazující plnění vzdělávacího programu je zaznamenáván v přehledu výchovné práce.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Ředitelka provádí kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu, závěry s učitelkou projednává. Způsob hospitační činnosti a její nižší účinnost jí neumožňují systematicky získávat dostatečné množství informací o plnění stanovených vzdělávacích cílů.

Systém kontroly není dostatečně účinný.

Dodržování psychohygienických požadavků byla při sestavování režimu dne, s výjimkou délky pobytu venku, vedením školy věnována odpovídající pozornost. Obě pedagogické pracovnice kladou důraz na ochranu zdraví a bezpečnost dětí – často na úkor výchovy k samostatnosti a zodpovědnosti za vlastní jednání.

Při plánování výchovně-vzdělávacích činností se projevila snaha o diferenciaci požadavků z hlediska věku dětí. Při samotné práci s dětmi však respektování individuálních a vývojových zvláštností zaznamenáno nebylo. Spontánní činnosti průběhu inspekce převažovaly nad řízenými. V průběhu inspekce nebyla věnována dostatečná pozornost pohybovým aktivitám. Byly zařazeny pouze jako náhradní činnost za pobyt venku. V herně je sice dostatek prostoru, děti jej však spontánně pro pohyb nevyužívaly. Rozvoj přirozeného dětského pohybu nebyl ze strany učitelky podporován ani podněcován.

Pitný režim je zajištěn a v průběhu dne dětmi využíván. Děti měly možnost zvolit si velikost porce jídla, estetika stolování je ale pouze dobrá.

Zkracováním doby odpočinku je respektována individuální potřeba spánku. Se skupinou starších dětí je v této době prováděna intenzivnější předškolní příprava.

Psychohygienické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Vnější informační systém směrem k rodičovské veřejnosti funguje prostřednictvím běžných forem spolupráce (denní rozhovory při předávání dětí, informace ve vstupní chodbě, třídní schůzky, besídky a oslavy), pro předávání informací rodičům dojíždějících dětí jsou používány notýsky.

Zavedený informační systém poskytuje rodičům dostatek potřebných informací o provozu školy a projevech jejich dětí.

Pro evaluaci si škola stanovila orientačně kritéria. V praxi je však zatím nevyužívá.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

Ředitelka nastoupila do své funkce krátce po návratu z mateřské dovolené a pedagogická praxe učitelky byla několikrát přerušena. Prozatím neměly možnost častěji se zúčastňovat vzdělávacích akcí zaměřených na uplatňování tvořivých metod a forem práce, které podporují osobnostní rozvoj dětí. Styl práce sledované učitelky byl spíše tradiční, vycházel z plánování na základě výchovných složek a z frontální organizace.

Spontánní a řízené činnosti

Při plánování výchovně-vzdělávací práce vycházejí učitelky z celoročního přehledu měsíčních témat. Která jsou dále členěna na týdenní podtémata. Do plánů zapracovávají dílčí úkoly a nabídku činností, méně sledují zda postupně směřují k očekávaným kompetencím. I když byly plánovány jednoduché a nenáročné činnosti z oblasti výtvarné výchovy zaměřila se učitelka na počátku školního roku především na upevňování pravidel chování a soužití dětí ve skupině.

Organizace výchovně-vzdělávací práce vycházela z tradičního členění dne na jednotlivé organizační celky. Plynulost mezi nimi byla narušována příliš organizovanými režimovými momenty a přechody dětí do stálé jídelny. Spontánní činnosti mírně převažovaly nad řízenými.

V průběhu spontánních činností si děti mohly zvolit kamaráda i místo pro hru, měly volný přístup k hračkám i pomůckám. Učitelka respektovala jejich potřebu hrát si, hry neusměrňovala a neomezovala zbytečnými pokyny, ale také málo využívala vznikajících situací ve hře k jejímu obohacování a k navozování přirozeného učení. Podnětnost prostředí příliš nepomáhá k rozvoji spontánních aktivit, celkově je účinnost motivace v této oblasti nevýrazná. Ukončování dětských her bylo hromadné, podřizovalo se dalším plánovaným činnostem stanoveným denním režimem.

Řízené činnosti nabízené učitelkou se uskutečňovaly skupinově v průběhu ranních her nebo frontálně v době po svačině. Využité metody a formy práce byly rutinní. Chyběla rozmanitější nabídka orientovaná na rozvoj individuálních schopností a zájmů dětí. Charakter připravených činností nepodněcoval a nepodporoval rozvoj dětské tvořivosti a fantazie. Děti, i když měly o činnosti zájem, nedostaly dostatečný prostor pro seberealizaci.

Motivace spočívala více ve vnějším, slovním podněcování než v přípravě prostředí, které by vzbuzovalo u dětí spontánní zájem. Snahu a dílčí úspěchy dětí učitelky oceňovaly pochvalou a povzbuzením, posilovaly tak jejich sebedůvěru.

Ve škole byla přátelská atmosféra a vzájemná důvěra. Učitelka byla dětem vzorem při osvojování základních návyků společenského chování, vedla je k vzájemné ohleduplnosti a toleranci. Z jejich projevů a chování bylo zřejmé, že se v mateřské škole cítí dobře a spokojeně. Byly bezprostřední, rychle navazovaly kontakt, přirozeně komunikovaly mezi

sebou i s dospělými. Verbální i neverbální projev učitelky byl výrazný. Především v průběhu spontánních činností s dětmi často hovořila. Kladené otázky je však nepodněcovaly k souvislejšímu sdělování zážitků, ale spíše vedly k jednoslovným odpovědím. Otevřenost a dětskou spontaneitu nepotlačovala. Při řízených činnostech však převažoval její verbální projev nad dětským. V důsledku snahy splnit se všemi dětmi plánované úkoly se objevily i náznaky manipulace.

Spontánní a řízené činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové dovednosti dětí jsou na dobré úrovni.

Úroveň sebeobsluhy je nutné posuzovat z hlediska začínajícího školního roku. Celkově lze však konstatovat, že děti příliš velký prostor pro samostatné jednání nedostávaly. V průběhu celého dne (při uklidu hraček, pobytu v umývárně, přechodech do jídelny) plnily neustále pokyny učitelky, byly neustále vedeny.

Ve většině případů se děti k sobě chovaly kamarádsky. Ve vztahu k dospělým se projevovala přiměřená úcta a respektování jejich autority.

Řečové a jazykové dovednosti se lišily. Projev většiny starších dětí byl sebevědomější, dokázaly na dobré úrovni vyjadřovat svá přání a zážitky, jejich slovní zásoba odpovídala věku. Projev mladších dětí je třeba systematicky rozvíjet.

Heterogenní skupina je s dobrými výsledky využívána k výchově dětí ke spolupráci a vzájemné pomoci.

Vzhledem k chudé náplni výchovně-vzdělávací činnosti je obtížné objektivně posoudit úroveň myšlenkových operací dětí. Děti neměly možnost ve větší míře uplatnit své poznatky a svědčit své schopnosti při náročnějších činnostech. Požadavky odpovídaly svojí náročností nejmladší věkové skupině.

Při spontánních výtvarných a konstruktivních činnostech projevovaly děti fantazii a představivost na průměrné úrovni.

Průběh a hodnocení výchovně-vzdělávací činnosti měly celkově dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nejsou v souladu se zřizovací listinou mateřské školy. Název mateřské školy ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je odlišný.
- V průběhu roku připravují učitelky nejrůznější akce pro děti, rodiče a širší veřejnost jako je účast na vítání nových občánků, karneval, výlety do okolí, opékání špekáčků, oslavy svátků, spaní ve školce v červnu, exkurze apod. Výchovně-vzdělávací program je doplňován účastí na koncertech organizovaných MŠ v Kralicích n. Oslavou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina mateřské školy vydaná Obcí Sudice dne 30. prosince 2002,
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pod. čj.KUJI 3723/2002 OŠMS ze dne 13. ledna 2003,
3. školní vzdělávací program,
4. povinná dokumentace předškolního zařízení – evidence dětí, osobní spisy zaměstnanců,
5. přehled výchovné práce, docházka dětí ve školním roce 2002/2003, 2003/2004,
6. zápisy z pedagogických rad a provozních porad,
7. záznamy z kontrolní činnosti ředitelky,
8. organizační řád, vnitřní řád a režim dne,
9. pracovní náplně a rozvrh pracovní doby zaměstnanců.

ZÁVĚR

- **Hodnocení personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce**

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťují střídavě jedna učitelka a ředitelka školy. Obě pracovnice mají předepsané odborné a pedagogické vzdělání. Vzhledem k tomu, že jejich pedagogická praxe byla na kratší období přerušena, jejich orientace v současném pojetí předškolní výchovy a zavádění nových trendů není zcela optimální. Chybí promyšlená kontrolní práce a využívání jejich výsledků k účinnému systematickému metodickému vedení učitelky.

- **Hodnocení materiálně.-technických podmínek**

Vybavení třídy hračkami a pomůckami a estetická úroveň vnitřního zařízení je na průměrné úrovni. Velké prostory školy a jejich členitost kladou větší nároky na zajištění bezpečnosti dětí. Nedostatečné je vybavení školní zahrady, kde chybí zařízení pro hry a sportovní vyžití dětí.

- **Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce dle předmětu inspekce**

Systém plánování výchovně vzdělávací činnosti nereaguje na změny v předškolní výchově, učitelky plánují na základě výchovných složek. Ve sledovaných činnostech chyběla inovace metod a forem práce Především využívání metod aktivního, prožitkového učení a zohledňování věkových a individuálních zvláštností dětí. Nedostatečná byla pozornost věnovaná motivaci a podpoře samostatného dětského rozhodování a řešení problémů Úroveň poznatků a dovedností byla na úrovni přiměřené věku dětí. Činnosti probíhaly v příjemné a klidné atmosféře.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu **Titul, jméno a příjmení**

Podpis

Vedoucí týmu Eva Cepková

.....

Členka týmu Renáta Hánová

V Třebíči dne 15. září 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 9. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ivana Suchá – ředitelka mateřské školy

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Otmarova 3, 674 01 Třebíč. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý

Dobry
Vyhovujici
Nevyhovujici

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Kraje Vysočina– odbor školství, mládeže a sportu	2003-10-13	207/03
Obecní úřad Sudice	2003-10-13	206/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.